79190 - Yemek Artıklarının İstem Dışı Midesine Kaçması Orucunu Bozar Mı?

Soru

Sahur yaptıktan sonra dişlerime destekleyici aparat takıyorum. Dişlerimi fırçaladıktan sonra destekleyicinin üzerine bir miktar yemek artıkları yapıştığını fark etmemişim. Artıkların bazı minik parçası boğaza kaçtı bir kısmını da çıkardım. Bunun üzerine benim orucu kaza etmem mi gerekir yoksa gerekmez mi?

Detaylı cevap

Allah'a hamd olsun.

Oruca niyet eden Müslümanın dişlerin üstünde ya da arasında yemek artığı kalabilmesi nedeniyle dişlerini geceden temizlemesi gerekir. Yine oruca niyet eden Müslümanın abdest alırken ağzını suyla iyice çalkalaması gerekir ki dişlerde yapışık/takılı kalmış olan yemek artıkları yok olup gitsin. Dişleri arasındaki yemek artıklarını, çıkarmaya imkanı olmasına rağmen kendi iradesiyle yutan bir kimsenin bundan dolayı orucu bozulur. Ancak iradesinin dışında salya ile yutar boğazına akıp/kaçması ve çıkarmaya imkan bulamaması gibi durumlarda orucu geçerli olur, kendisine bir şey de gerekmez.

Nevevî rahimehullah şöyle der: "Ashabımız -yani Şafiiler- der ki: "Dişlerinin arasında yemek kaldığı zaman geceleyin dişlerini temizlemesi ağzını tertemiz yapması gerekir. Şayet dişlerinde bir şey kalmışken oruçlu olarak sabahladıysa sonra onu kasten yuttuysa bize göre ihtilafsız bir şekilde orucu bozulmuştur. Bunu Malik de Ebu Yusuf da Ahmed de ifade etmiştir... Orucunun bozulacağına dair delilimiz şudur: O, kendisinden kaçınması mümkün olan bir şeyi yutmuştur ve ona ihtiyacı da yoktur. Böylelikle orucu bozulmuştur. Tıpkı eline doğru onu çıkarıp tekrar yuttuğundaki gibi... Ancak salya ile akıp kasıtsız bir şekilde onu yuttuğu durumla ilgili Şafii'nin ashabından farklı farklı nakiller gelmiştir. Bazıları bozacağını nakletmiştir. Bazısı da bozmayacağını nakletmiştir. Bu konuda en doğru görüş duruma bakılmasıdır: şöyle ki: "Onun farkına varıp ve salyadan ayırt

etmeye imkan bulamadığı ve atamadığı durumda orucu bozulmaz.” “şayet onu ayırt edip atması mümkün olduğu halde yutarsa bu durumda orucu bozulur” (*el-Mecmû’*, 6/317)

(22981) rakamlı sorunun cevabına bakınız. Orada da orucu bozan unsurları öğrenmek için faydalı prensipler vardır.

Allah en iyisini bilir.